

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: DIAGNOZOWANIE SPECJALNYCH POTRZEB ROZWOJOWYCH I EDUKACYJNYCH DZIECKA		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2022/2023	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, jednolite studia magisterskie o profilu praktycznym			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: wspieranie rozwoju dzieci w wieku przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym	
Rok studiów: IV		Semestr: 8	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Humanistyczny			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: wiedza z psychologii rozwojowej			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: Wskazanie naukowych podstaw systemu diagnozowania, upowszechnianie zasady dostosowania procedur diagnostycznych oraz doboru i adaptacji narzędzi diagnozy do specjalnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dzieci. Zapoznanie z pojęciem indywidualnych potrzeb edukacyjnych i rozwojowych oraz możliwości psychofizycznych dzieci; Rozwijanie umiejętności i kompetencji w zakresie dostosowywania strategii pracy do rodzaju specjalnych potrzeb edukacyjnych;			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
W01	zróżnicowanie modeli ujmowania procesu wspierania rozwoju dziecka lub ucznia, w tym behawioralnego, konstruktywistycznego, emancypacyjnego;	K_W14
Umiejętności - potrafi		
U01	dostosowywać sposoby i treści nauczania do zasobów dzieci lub uczniów;	K_U06
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K01	kierowanie się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, krytycyzmem.	K_K03

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
		wykład		
TP-01	Diagnoza, diagnostyka a diagnozowanie – wyjaśnienia podstawowej terminologii procesu diagnostycznego. Przedmiot, cele, struktura, procesu diagnostyczno-terapeutycznego. Wyjaśnienie podstawowych pojęć: diagnoza pedagogiczna, diagnoza		wykład problemowy	Zaliczenie pisemne - test

	funkcjonalna, dziecko ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (i rozwojowymi)			
TP-02	Etapy diagnozy dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi: * proces diagnozowania, * studium przypadku jako procedura diagnostyczna, * narzędzia i techniki badawcze, * przebieg badania (analiza dokumentów diagnostycznych, np. orzeczenia, opinie oraz inne dokumenty specjalistyczne itp.),		wykład problemowy	Zaliczenie pisemne - test
TP-03	Diagnoza cząstkowa a diagnoza holistyczna. Elementy składowe pedagogicznej diagnozy holistycznej. Pojęcie specjalnych potrzeb edukacyjnych i ich rozwój w regulacjach prawnych.		wykład problemowy	Zaliczenie pisemne - test
TP-04	Dziecko z niepełnosprawnością (w tym dziecko z FAS). Wybrane metody pracy. Dziecko z zaburzeniami autystycznymi. Wybrane metody pracy. Dziecko z zaburzeniem zachowania i emocji (w tym ADHD). Wybrane metody pracy. Dziecko z zagrożone niedostosowaniem społecznym i		wykład problemowy	Zaliczenie pisemne - test

	niedostosowane społecznie. Wybrane metody pracy. Dziecko ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się – ujęcie definicyjne, przyczyny, funkcjonowanie i metody pracy korekcyjno-kompensacyjnej. Wybrane metody pracy nauki czytania i pisanie (Metoda Dobrego Startu, 18 struktur wyrazowych, 7 walizek, Ortograffiti itp.) Dziecko z deficytem i specyficznymi z deficytami kompetencji i zaburzeń sprawności językowych. Dziecko z chorobą przewlekłą. Wybrane metody pracy. Dziecko ze szczególnymi uzdolnieniami. Wybrane metody pracy. Dziecko z doświadczeniem sytuacji kryzysowej lub wydarzeniami traumatycznymi (m.in. wykorzystania seksualnego). Wybrane obszary pracy i terapii.			
		ćwiczenia		

TP-05	Rozpoznawanie objawów problemów edukacyjnych, indywidualnych potrzeb dziecka, objawów zagrożeń i trudności występujących u dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym – analiza przypadków indywidualnych na gruncie praktyki (w tym praktyki pedagogicznej w szkole).		Praca indywidualna i grupowa, analiza przypadków, pogadanka, dyskusja	test, prezentacja
TP-06	Projektowanie sytuacji edukacyjnych, dobieranie technik badawczych do diagnozy różnych zjawisk rozwojowych i edukacyjnych – konstruowanie narzędzia badawczego na gruncie diagnozy wstępnej w kontakcie z uczniem – klasą.		Praca indywidualna i grupowa, analiza przypadków, pogadanka, dyskusja	test, prezentacja
TP-07	Próby oceny poziomu rozwoju dojrzałości szkolnej dziecka na podstawie analizy przykładowych wytworów pracy dziecka oraz praktyki pedagogicznej. Analiza i ocena wytworów pracy dziecka z opóźnieniami funkcji percepcyjno-motorycznych na gruncie praktyki pedagogicznej w szkole – przedszkolu.		Praca indywidualna i grupowa, analiza przypadków, pogadanka, dyskusja	test, prezentacja

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

Chojak M. (2021), Nauczycielska diagnoza pedagogiczna w przedszkolu i w szkole. Difin.

Jarosz E., Wysocka E. (2006) Diagnoza psychopedagogiczna podstawowe problemy i rozwiązania, Żak,

Kolasa-Skiba A. (2017), Diagnoza przedszkolna, Edukacja inkluzyjna i terapia dzieci i młodzież w aspekcie ich specjalnych potrzeb, Dyskurs Pedagogiczny, PANS.

Kolasa-skiba A., (2020) Rozwijanie zdolności muzycznych dziecka w wieku przedszkolnym, [w]: Zdolności i uzdolnienia dziecka na pierwszym etapie edukacyjnym ,PDF, POLIHYMNIA.

Kolasa-skiba A. Błazejewski W. (2024) Elementy diagnozy i pomiaru w edukacji. Wypisy i materiały pomocnicze dla studentów pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej, PANS.

Niemierko B. (2009), Diagnostyka edukacyjna : podręcznik akademicki . PWN.

Włoch S. Włoch A. (2023), Diagnoza całościowa w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej : wybrane problemy i rozwiązania, Żak.

Wosik-Kawali D., Zubrzycka-Maciąg T. (2011), Kompetencje diagnostyczne i terapeutyczne nauczyciela. Impuls.

Barłóg K., Kocór M. (2017). Uwarunkowania edukacji i rozwoju dzieci i młodzieży w aspekcie ich specjalnych potrzeb = Conditionings of education and development of children and youth in terms of their special needs, PWSTE.

Literatura uzupełniająca:

Skałbiana B. (2011), Diagnostyka pedagogiczna. Wybrane obszary badawcze i rozwiązania praktyczne, Impuls.

Balejko A., Zińczuk M. (2006, (red.), Terapia pedagogiczna w teorii i praktyce, Uniwersytet w Białymstoku, Wydział Pedagogiki i Psychologii

Plichta P, Jagoszewska I., Gładyszewska-Cylulko J., Szczupał B., Drzazga A., Cytowska B., (2017), Specjalne potrzeby edukacyjne uczniów z niepełnosprawnościami: charakterystyka, specyfika edukacji i wsparcie. Impuls.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	45
SUMA GODZIN:	75

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	1,2
	Praca własna studenta		1,8

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.
W01, W02 : czytanie wskazanej literatury – test U01: czytanie wskazanej literatury – test, przygotowanie do zajęć – test, prezentacja, opracowanie projektu - prezentacja K01: opracowanie i realizacja projektu - prezentacja przygotowanie do zajęć - aktywność
KRYTERIA OCENIANIA
Ocena kształtująca: a) w zakresie wykładów: dyskusja po wykładzie, nawiązanie do treści z wcześniejszych wykładów, sondaż zrozumienia nowych treści, wskazówki bibliograficzne, motywowanie do samodzielnego opracowywania prezentacji zagadnień programowych b) w zakresie ćwiczeń: - na podstawie oceny bieżącego postępu realizacji zadań. 1. Określanie i wyjaśnianie studentom celów uczenia się i kryteriów osiągnięcia celów (określenie i wyjaśnienie studentom oczekiwań: nauczyciel wyjaśnia studentom, co będzie podlegało ocenie i tego od nich wymaga). 2. Organizowanie dyskusji, zadawanie pytań i zadań, uzyskując informację na temat procesu uczenia się studentów. 3. Udzielanie studentom informacji zwrotnej, która umożliwi im widoczny postęp w nauce i będzie zawierała odpowiedź na pytania: Co student zrobił dobrze? Co i jak student ma poprawić? Jak student ma się dalej uczyć, aby się rozwijać i robić postępy? 4. Umożliwianie studentom wzajemnego korzystania ze swojej wiedzy i umiejętności (poprzez pracę w grupach i parach, wzajemne nauczanie, ocenę koleżeńską). 5. Wspomaganie studentów, by stali się autorami procesu swojego uczenia się (rozwijanie u studentów wiary w swoje możliwości, motywacji do nauki i zaangażowania, odpowiedzialności za swój proces uczenia się).
Ocena podsumowująca: Wykład: Zaliczenie pisemne – test Liczba punktów wymagana do zaliczenia (51% maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania). Punktacja/oceny: 91%-100% - bdb. 81%-90% - db. plus 71%-80% - db. 61%-70% - dst. plus 51%-60% - dst. 0%-50% - ndst.

Ćwiczenia: Ocena podsumowująca obejmuje ocenę wiedzy i umiejętności związanych z samodzielnym rozwiązywaniem zadań poprzez uczestnictwo studenta w kolokwium, opracowanie prezentacji.

Ocena bardzo dobra (5.0): student samodzielnie, bezbłędnie wykonał swoje zadania, wykazał się wysoką aktywnością i zaangażowaniem podczas zajęć.

Ocena plus dobra (4.5): student w pełni samodzielnie wykonał swoje zadania popełniając jedynie sporadycznie niewielkie błędy, wykazał się wysokim zaangażowaniem podczas zajęć

Ocena dobra (4.0): student wykonał swoje zadania z niewielką, sporadyczną pomocą nauczyciela przy korygowaniu błędów wykazał umiarkowaną aktywnością i zaangażowaniem podczas zajęć

Ocena plus dostateczna (3.5): student wykonał swoje zadania z dużą, systematyczną pomocą nauczyciela, wykazał się niewielką aktywnością i zaangażowaniem podczas zajęć

Ocena dostateczna (3.0): student wykonał swoje zadania przy znacznym ciągłym wsparciu nauczyciela - niesamodzielnie, nie wykazał się aktywnością i zaangażowaniem podczas zajęć - postawa bierna

Ocena niedostateczna (2.0): student nie wykonał swoich zadań.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ